

Ad... Skončí zákaz větrníků na Vysočině?

28.7.2009 Jihlavské listy str. 8 Názory z dopisů redakci

Jiří Pykal

Ad... Skončí zákaz větrníků? Obce jej napadly a uspěly

Nemohu souhlasit s argumentací p. Zdeňka Ryšavého, krajského radního pro informatiku, územní plánování a životní prostředí (za ČSSD). Pan Ryšavý vytýká státu, že pro obnovitelné zdroje legislativně garantoval na patnáct let odběr veškeré vyrobené energie a dotované výkupní ceny. Je to velice pikantní, nebo zákon č. 180/2005 Sb. o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů byl přijat právě za vlády sociální demokracie a jsou pod ním podepsáni pánové Paroubek a Zaorálek. Samozřejmě, že v té době na sebe ČSSD ještě nenavlékala zelený kabát jako dnes, ale důvodem byla nutnost začlenit evropskou směrnici do národní legislativy. Účelem zákona je v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí podpořit využití obnovitelných zdrojů energie, zajistit trvalé zvyšování jejich podílu, přispět k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti. Dále pan radní tvrdí, že pokud podporuje okolní obce JE Dukovany, platí to ze svého zisku, zatímco provozovatelé větrných elektráren nabízejí obcím příspěvky ze státních dotací, bez nichž by prý žádný zisk neměli. Státní dotace jsou tu proto, abychom naplnili indikativní cíl podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výši 8 procent k roku 2010 a vytvořili podmínky pro další zvyšování tohoto podílu po roce 2010. K tomu jsme se dobrovolně zavázali při přístupových rozhovorech do EU. Navíc je logické, že pokud chceme podpořit rozvoj nových technologií, aby byly ještě efektivnější, musíme do nich logicky více investovat. Obdobným způsobem byla a je podporována jaderná energetika. Je známo, že pokud by se do oficiální ceny výroby elektřiny z jádra zahrnuly veškeré související náklady (ekologické zátěže po chemické těžbě uranu, náklady na vybudování trvalého úložiště vyhořelého paliva, bezpečnostní opatření či pojištění odpovědnosti provozovatele jaderného zařízení za případnou škodu v plném rozsahu), byla by situace úplně jiná.

Další pikantnost je, že dle webu DUHA sociální demokraté začlenili do svého programu pro nadcházející volby závazek snižovat emise skleníkových plynů o 2 % ročně. Dá se jim to věřit? Jak to chtějí dokázat? Pokud jim tak leží v žaludku podpora obnovitelných zdrojů, tak zbývá jediné vystavba dalších bloků jaderných elektráren. Nebo že by pánové jádro považovali za obnovitelný zdroj? Čtenáři si jistě všimnou, jak se na krajské úrovni rétorika ČSSD podobá té předchozí ODS. To na státní úrovni již obě strany, nejen že nepřetržitě urovnávají cestu energetickému gigantu ČEZ, bohatě využívají jeho sponzoringu, ale nedávno zajistili i parlamentní většinu pro společný návrh pánů Urbana a Římana, kdy ČEZu "darovali" 68 miliard korun ze státního rozpočtu za emisní povolenky zdarma. Proto mě neudiví, že jim zcela unikají i další argumenty ve prospěch obnovitelných zdrojů: podporou všech druhů domácích obnovitelných zdrojů přispíváme ke snížení závislosti na dovozu energetických surovin (dnes jsme již 100% závislí na dovozu spolehlivého jaderného paliva z Ruska), zvyšujeme rozmanitost a decentralizaci zdrojů energie, a tím i bezpečnost dodávek energie. Neustálým tlakem na výstavbu dalších velkých zdrojů elektrické energie velké strany dokazují, že místní soběstační producenti energie, vytváření pracovních míst v regionech, využití biomasy jako příspěvek k péči o krajinu atd., jsou jim v praxi "šumafuk".

A jestliže pan Zdeněk Ryšavý tvrdí, že pro Vysočinu jsou vhodnější kotelny na biomasu a bioplynové stanice, ptám se, jak je kraj podporuje? Jistý region v Itálii preferuje bioplynové stanice a proto k evropským, resp. státním dotacím přidává i dotace krajské. Je něco takového v plánu i na Vysočině? Závěrem ještě můj názor na větrné elektrárny na Vysočině. S paušálním zákazem výstavby na celém území kraje z více důvodů nesouhlasím, což ostatně potvrdil i soud. Zároveň však nechci, aby větrník stál na kdejakém kopci jen z vůle investorů. Vliv na krajinu nesmí být jen záminkou pro zamítnutí, ale je třeba jej objektivně posoudit na podkladě pohledových studií a zákonných metodických předpisů. Stavět větrné elektrárny v památkových, klidových a rekreačních zónách, ve zvláště chráněných územích, v ptačích oblastech Natura 2000 a přírodních parcích je samozřejmě nepřijatelné. Vhodné jsou naopak průmyslové zóny a oblasti intenzivní monokulturní zemědělské výroby. Lokality dle výše uvedených kritérií a větrného potenciálu by měla racionálně stanovit mapa. Vždy však musí být o záměru výstavby důkladně informována veřejnost a musí mít možnost se k problematice vyjádřit. Dotčená obec i obce okolní by měly mít právo veta, třeba formou referenda. Osobně se domnívám, že není reálné, aby na Vysočině vzniklo více než cca padesát větrníků.

O autorovi| Jiří Pykal (Autor je krajským předsedou Strany zelených)